

RP 64/2005 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 9 § i inkomstskattelagen samt av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås ändringar av inkomstskattelagen och av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet. Det föreslås att begränsat skattskyldiga tysta bolagsmän i finska kapitalfonder i kommanditbolagsform, då avtal om förhindrande av dubbelbeskattning tillämpas på sådana bolagsmän, skall beskattas

för sin andel av en sådan sammanslutnings inkomst endast till den del som ifrågavarande inkomst utgör skattepliktig inkomst då den erhålls direkt från Finland.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har blivit antagna och stadfästa.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Finska kapitalfonder fungerar huvudsakligen i form av kommanditbolag. En kapitalfond består av förmögenhet som insamlats av flera, i huvudsak institutionella placerare. Ett särskilt förvaltningsbolag svarar för fondens förvaltning. Kapitalfondens placerare fungerar som kommanditbolagets tysta bolagsmän och det förvaltningsbolag som svarar för kapitalplaceringsverksamheten är bolagets ansvariga bolagsman. Kapitalfonders placeringsverksamhet regleras inte av någon speciallag, utan verksamheten bedrivs på basen av allmänna avtals- och bolagsrättsliga normer. Etablerad praxis har i stor omfattning utvecklats på basen av de tillämpade avtalsvillkoren. Enligt bolagsavtalen är kapitalfonder grundade för viss tid.

Enligt 4 § i inkomstskattelagen (1535/1992) behandlas kommanditbolag i beskattningen som näringsammanslutningar. Enligt 16 § i inkomstskattelagen är näringsammanslutningar inte särskilda skattskyldiga. För sammanslutningar fastställs dock resultat av näringsverksamheten. Efter avdrag av förluster under tidigare skatteår fördelas

resultatet för att beskattas som delägarnas inkomst enligt deras andelar av sammanslutningens inkomst. Enligt 10 § 6 punkten i inkomstskattelagen utgör andel av kommanditbolags inkomst från Finland erhållen inkomst. Enligt 9 § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen är denna inkomst, i sin egenskap av inkomst från Finland, skattepliktig inkomst också för begränsat skattskyldiga, dvs. personer som inte under skatteåret har bott i Finland, samt för utländska sammanslutningar. Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978), nedan *källskattelagen*, innehåller närmare bestämmelser om beskattning av begränsat skattskyldiga.

Skatteavtal kan begränsa Finlands rätt att beskatta begränsat skattskyldiga personers inkomst. Sammanslutningar, som bedriver kapitalplaceringsverksamhet, anses bedriva näringsverksamhet. Enligt avtal, som Finland ingått om att förhindra dubbelbeskattning skall inkomst av näringsverksamhet, som ett företag i en avtalslutande stat erhåller, beskattas endast i denna stat, om inte företaget bedriver affärsverksamhet i den andra avtalslutande staten från ett där beläget fast driftställe. I sitt prejudikat HFD 2002:34 ansåg högsta förvaltningsdomstolen att Finland inte

genom sina skatteavtal har avstått från rätten att som en begränsat skattskyldig tyst bolagsmans inkomst beskatta inkomst från näringsverksamhet, som ett kommanditbolag bedriver från ett fast driftställe i Finland.

Om en begränsat skattskyldig placerar kapital direkt i ett finskt målbolag, utgör placeringsens avkastning ofta antingen helt eller delvis skattefri inkomst i Finland.

1.2. Den internationella utvecklingen

I ett flertal stater överskrider kapitalfonders utländska delägares skattebörda inte skattebördan för motsvarande direktplaceringar. I de fall då kapitalplaceringsverksamheten sker via en enhet, som motsvarar finska kommanditbolag, uppstår i ett flertal stater inget fast driftställe och sålunda inte heller mera omfattande skattskyldighet än i fråga om motsvarande direktplaceringar. Sådana stater är bl.a. Storbritannien, Tyskland, Danmark och Förenta Staterna. Det bör dock beaktas att i dessa stater grundar sig avsaknaden av fast driftställe på skattemyndigheternas tolkning och på eventuell rättspraxis. Dessa staters skatte- lagstiftning innehåller inga bestämmelser på lagnivå om att inget fast driftställe uppstår. Dessutom har man i såväl skattemyndigheternas tolkning som i rättspraxis i allmänhet uppställt villkor för i främsta rummet kapitalfonders eller deras delägares verksamhet så att inget fast driftställe anses uppkomma för kapitalfondens utländska delägare, om dessa villkor uppfylls. En huvudregel på internationell nivå är att avsaknaden av fast driftställe förutsätter att kapitalfondens och speciellt dess tysta bolagsmäns verksamhet utgör så kallad passiv placeringsverksamhet, till skillnad från aktiv affärsverksamhet.

I motsats till Finland bedrivs kapitalplaceringsverksamhet i flera stater också under rättsliga former som motsvarar finska kapitalfonder, eller i form av speciella reglerade placeringsbolag. Då uppstår i allmänhet inga problem i fråga om fast driftställe eftersom både placeringsfonderna och placeringsbolagen i allmänhet anses utgöra självständiga skattskyldiga, i motsats till sammanslutningar. Dock har man i dessa stater i allmänhet genom speciella skatteregler föreskrivit att

utländska delägares skattebörda inte är mera tyngande än för motsvarande direktplacering. Sådana stater är åtminstone Luxemburg, Frankrike och Belgien.

I internationellt perspektiv blir placeringar via kapitalfonder i allmänhet inte heller föremål för mera fördelaktig beskattning än motsvarande direktplaceringar. I de fall då placeringar via en kapitalfond kan vara fördelaktigare än direktplaceringar är kapitalfondens verksamhet föremål för speciell reglering. Detta är fallet t.ex. i Luxemburg och Belgien.

Läget i Sverige och Norge motsvarar den nuvarande situationen i Finland. I dessa länder anser man att det för begränsat skattskyldiga tysta bolagsmän uppstår ett fast driftställe i den stat där sammanslutningen är belägen. I Sverige har man påstått att beskattningen av utländska delägare i kapitalfonder i kommanditbolagsform på basen av fast driftställe har lett till att de flesta kapitalfonder har grundats utanför Sverige.

1.3. Bedömning av nuläget

Det finns endast föga utländskt kapital i finska kapitalfonder. Kommanditbolags utländska bolagsmäns ofördelaktiga beskattning anses vara den främsta orsaken till detta. I praktiken är det fördelaktigare för begränsat skattskyldiga placerare att placera kapital direkt i finska företag eller att kanalisera placeringarna till Finland via utomlands grundade kapitalfonder.

I praktiken utgör vinster vid överlåtelse av målbolagens aktier största delen av kapitalplacerares inkomst. Enligt 10 § i inkomstskattelagen anses sådana vinster inte utgöra i Finland erhållen inkomst. Överlåtelsevinster utgör alltså inte skattepliktig inkomst för begränsat skattskyldiga kapitalplacerares, om inkomsten erhålls direkt eller via en utländsk kapitalfond. I synnerhet i placeringsens begynnelsekedje kan en kapitalplacerares också få ränteinkomst av sin placering. Enligt 9 § 2 mom. i inkomstskattelagen utgör till utlandet betalda ränteinkomster, med vissa undantag, inte skattepliktig inkomst för begränsat skattskyldiga kapitalplacerares, om inkomsten erhålls direkt eller via en utländsk kapital-

fond.

Också i fråga om dividendinkomster befinner sig placerare, som gör placeringar direkt eller via en utländsk kapitalfond, beskattningssmässigt i vissa fall i en fördelaktigare ställning eftersom endast i skatteavtal fastställd källskatt upp bärs på dividendinkomsten och den är lägre än i Finland upp buren skatt på en sammanslutnings inkomstandel. Detta gäller dock inte, om den dividend som ingår i en utländsk kapitalfonddelägares andel helt och hållet utgör skattefri inkomst enligt 6 a § i lagen om beskattning av näringsinkomst (360/1968), nedan *näringskattelagen*. I praktiken erhåller kapitalfonder inte dividendinkomster i nämnvärd omfattning eftersom syftet med verksamheten uttryckligen är att utveckla målbolagets värde på lång sikt. Det är dock svårt att bedöma vilken inverkan reformen av företags- och kapitalbeskattningen kan ha på dividendinkomstens belopp.

Kapitalplaceringar via finska fonder i kommanditbolagsform är beskattningssmässigt i en klart sämre ställning än direktinvesteringar eller placeringar via motsvarande utländska kapitalfonder, vilket inte kan anses vara ändamålsenligt.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1. Målsättning och alternativa lösningar

Enligt statsminister Matti Vanhanens regeringsprogram bör beskattningen ändras så att utländska riskkapitalplaceringar i finska kapitalfonder och målföretag beskattas på ett enhetligt sätt. Syftet med denna proposition är att försätta utländska kapitalplacerare i målföretag via finska kapitalfonder i kommanditbolagsform i samma ställning som direkt i finska målföretag gjorda placeringar.

I nuläget har Finland såväl med stöd av intern lagstiftning som med stöd av skatteavtal beskattningsrätt för inkomst som begränsat skattskyldiga delägare i kapitalfonder i kommanditbolagsform erhåller från Finland. En begränsning av beskattningsrätten kan i nuläget genomföras genom att helt eller delvis

befria inkomsten från skatt genom en ändring av inkomstkattelagen. Befrielsen kan sålunda gälla antingen en sammanslutnings begränsat skattskyldiga bolagsmäns inkomstandel i sin helhet eller befrielsen kan gälla endast vissa särskilt bestämda inkomstslag. Det andra alternativet är att i nationell skattelagstiftning föreskriva att fast driftställe i Finland inte uppstår för begränsat skattskyldiga endast på den grund att de är tysta bolagsmän i ett kommanditbolag som utövar kapitalplaceringsverksamhet.

I praktiken utgörs en kapitalfonds avkastning huvudsakligen av överlåtelsevinster för aktier. Sådana vinster utgör inte skattepliktig inkomst i Finland för begränsat skattskyldiga som gör direkta kapitalplaceringar i finska målbolag. En förutsättning för neutralitet mellan kapitalfonder och direktplaceringar är att också överlåtelsevinster, som erhålls via en kapitalfond i kommanditbolagsform, inte heller utgör skattepliktig inkomst i Finland för begränsat skattskyldiga.

I synnerhet i inledningsskedet av en kapitalfonds verksamhet kan fonden också få ränte- eller dividendinkomster. Enligt 9 § 2 mom. i inkomstkattelagen utgör från Finland erhållen ränteinkomst inte skattepliktig inkomst från Finland för begränsat skattskyldiga som gör direkta kapitalplaceringar i finska målbolag. Förutsättning för skattefrihet är dock att lån inte skall anses utgöra placering som är jämförbar med låntagarens eget kapital.

Enligt 10 § 6 punkten i inkomstkattelagen utgör dividendinkomst däremot inkomst från Finland, som enligt 3 och 7 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet, utgör källskatt underkastad inkomst i Finland. Den i lagen föreskrivna källskatten uppgår till 28 procent, men i praktiken begränsar skatteavtalen Finlands beskattningsrätt så att källskatten som mest uppgår till 15 procent av dividendbeloppet. På grund av de ändringar av beskattningen av dividendinkomster, som gjordes i samband med reformen av kapital- och företagsbeskattningen, är utgångspunkten dock den att begränsat skattskyldiga sammanslutningar, som är delägare i finska kapitalfonder i kommanditbolagsform, dock inte är skatt-

skyldiga för sin inkomstandel till den del som denna består av dividendinkomst. Enligt 16 § i inkomstskattelagen skall från de andelar som fördelats för beskattning som delägarnas inkomst avdras den del av den i andelarna ingående dividendinkomsten som är skattefri inkomst enligt bestämmelserna i 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. I praktiken utgör dividenderna skattepliktig inkomst för begränsat skattskyldiga delägare i kapitalfonder endast i det fall att andelarna anses ingå i den skattskyldiges placeringstillgångar. I detta fall utgör 75 procent av dividenderna skattepliktig och 25 procent skattefri inkomst. Penning-, försäkrings- eller pensionsinrättningar kan inneha andelar som utgör placeringstillgångar.

För att placeringar via kapitalfonder skattemässigt skall försättas i samma ställning som direkta kapitalplaceringar kan man med stöd av vad ovan anförts anse att begränsat skattskyldiga delägares andelar av finska sammanslutningars inkomst bör vara skattefria åtminstone till den del som de består av överlåtelsevinster och ränteinkomster. En central fråga vid valet av lösningsmodell är om skattefriheten i Finland skall gälla begränsat skattskyldiga bolagsmäns inkomstandelar i sin helhet, eller om skatteplikt för inkomstandelarna skall avgöras på basen av inkomstslag.

Vid en granskning, som omfattar hela inkomstandelen, kan man utgå ifrån att sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet i Finland anses utgöra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet. Inkomstandelar från sådana sammanslutningar anses på motsvarande sätt för mottagaren utgöra inkomst av näringsverksamhet, oberoende av om andelarna i sammanslutningen utgör en del av tillgångarna i bolagsmännens näringsverksamhet. Å andra sidan bör man beakta att dividender, som ingår i sådan näringsverksamhet, i den skattskyldiges beskattning allmänt behandlas på samma sätt som om dividenderna hade erhållits direkt och inte via sammanslutningen. Enligt 16 § 3 mom. i inkomstskattelagen förverkligas total eller partiell skattefrihet för dividender på delägarnivå genom att från de andelar som

fördelats för beskattning som delägarnas inkomst avdras den del av den i andelarna ingående dividendinkomsten som enligt bestämmelserna om bolagsmännens beskattning utgör skattefri inkomst. Till denna del har man alltså i beskattningen av sammanslutningar i Finland gjort undantag från ett synsätt som omfattar hela inkomstandelen.

Vid beskattningen av begränsat skattskyldigas inkomst från finska näringsammanslutningar bör man också beakta skatteavtalen. Vid tillämpningen av dem är det oklart om det slag av inkomst, som erhålls via en sammanslutning, bestäms enligt sammanslutningens olika inkomstslag, eller om man kan betrakta sammanslutningens inkomst som en helhet. Man har i allmänhet ansett att skatteavtalens ordalydelse tillåter vardera synsättet. Till denna del kan både ett betraktelsesätt, som omfattar hela inkomstandelen, som ett sådant där inkomstslaget är avgörande anses stå i överensstämmelse med internationella beskattningsprinciper.

Om man föreskriver att det inte för utländska tysta bolagsmän uppstår något fast driftställe i Finland, kunde konsekvensen vara att hela inkomstandelen är skattefri. Denna slutsats följer av att den inkomstandel från en sammanslutning, som bedriver kapitalplaceringsverksamhet och som fördelas som begränsat skattskyldigas inkomst, anses utgöra näringsinkomst enligt skatteavtalen så att Finland har beskattningsrätt endast i det fall att det uppstår ett fast driftställe för den begränsat skattskyldige i Finland. Å andra sidan utgör skatteavtalens bestämmelser om beskattningen av näringsinkomst inte nödvändigtvis något hinder för att tillämpa artiklar om särskilt fastställda inkomstslag, såsom dividender och räntor, så att källstaten för inkomsten enligt dessa artiklar kan ha beskattningsrätt i fråga om denna inkomst. Såsom ovan anförts är det på internationell nivå oklart om man vid tillämpningen av skatteavtal bör anse inkomst via en sammanslutning utgöra inkomst enligt de ursprungliga inkomstslagen eller om sådan inkomst skall ses som en helhet.

Skattefrihet för hela inkomstandelen skulle vara problematisk ur synpunkt av beskattningens neutralitet eftersom den ställer place-

rare, som får inkomster via kapitalfonder, i en fördelaktigare ställning än placerare som gör motsvarande placering direkt. Trots att direktinvesteringar i praktiken inte är något alternativt placeringssätt för utländska placerare i fråga om finska målföretag, kan man anse att en så omfattande skattefrihet leder till onödigt omfattande skattefrihet för dividendinkomster. Skattefrihet för hela inkomstandelen oberoende av inkomstslag medför också svåra gränsdragningsproblem då man definierar de kapitalfonder som är berättigade till skattefrihet. Det är svårt att motivera skattefrihet för endast kapitalplaceringsverksamhet, men inte för t.ex. kommanditbolag som placerar i fastigheter. Skattelättnad för hela inkomstandelen är omfattande också i internationell jämförelse eftersom finska kapitalfonders verksamhet inte regleras särskilt, varken privaträttsligt eller i skattelagstiftningen.

Vid en granskning enligt inkomstslag kan man i princip kanalisera till begränsat skattskyldiga allokerade inkomster antingen så att de beskattas direkt förbi sammanslutningen, eller också kan man anse att ifrågavarande inkomster och till dem anslutna utgifter ingår i sammanslutningens resultat.

Enligt 16 § i inkomstskattelagen är näringsammanslutningar inte särskilda skattskyldiga. För sådana sammanslutningar skall dock fastställas resultat av näringsverksamheten, vilket efter avdrag av tidigare skatteårs förluster skall fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens inkomst. Näringsammanslutningar anses alltså vara räkneenheter. Då gottgörelsesystemet för bolagsskatt var i kraft beaktade man vid beräkningen av en näringsammanslutnings resultat dock inte sådan dividend, fördold dividend, dividendersättning, ränta eller inkomstandel, som berättigade till gottgörelse för bolagsskatt, och inte heller till dem ansluten gottgörelse för bolagsskatt. Sådana inkomster fördelades till direkt beskattning av aktieägarna, vilket utgjorde ett undantag från sammanslutningens karaktär av räkneenhet. Efter det att gottgörelsesystemet för bolagsskatt avskaffades ingår dividendinkomsterna i sin helhet i en sammanslutnings inkomst

vid beräkningen av näringsammanslutningars näringsinkomst. Skattelättnader för dividendinkomster enligt 6 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet beaktas i bolagsmännens beskattning.

Då man i det nya dividendskattesystemet upphävde kanaliseringen av till näringsinkomsten hörande dividendinkomster som skattepliktig inkomst direkt till aktieägarna kan det inte anses vara konsekvent att kanalisera begränsat skattskyldiga bolagsmäns inkomstandel direkt utanför sammanslutningen i fråga om den inkomst som fördelas till begränsat skattskyldiga delägare i kapitalfonder i kommanditbolagsform. Inkomsternas kanalisering direkt till begränsat skattskyldiga bolagsmän kräver troligen också ytterligare reglering för att det inte skall uppstå följdverkningar för sammanslutningens allmänt skattskyldiga delägare. Åtminstone frågor gällande allokering av utgifter och förlustavdrag måste lösas i delägarnas och sammanslutningens beskattning till den del som inkomsten kanaliseras direkt till utländska delägare och inte till sammanslutningen.

Direkt beskattning av begränsat skattskyldiga för inkomster via sammanslutningen kan i princip genomföras också genom att i nationell lagstiftning avskaffa begreppet fast driftställe i fråga om utländska tysta bolagsmän i kommanditbolag som bedriver kapitalplaceringsverksamhet. Såsom ovan anförts medför detta alternativ dock svåra frågor om tolkningen av skatteavtal och dessa frågor kan vara av avgörande betydelse för om skattefriheten förverkligas såsom avsett per inkomstslag eller i mera omfattande form gällande sammanslutningens hela inkomstandel. Detta kan inte anses vara någon tillfredsställande lösning i fråga om att trygga Finlands beskattningsrätt och beskattningens förutsägbarhet.

2.2. De viktigaste förslagen

Med hänvisning till ovan anförda motiveringar föreslås i propositionen att skatteplikten för begränsat skattskyldiga tysta bolagsmäns inkomstandel i kommanditbolag, som bedriver kapitalplaceringsverksamhet i Finland, skall begränsas till endast den andel av

inkomsten som är skattepliktig, om den erhålls direkt från Finland. Sålunda föreslås att skatteplikten för inkomster, som ingår i sammanslutningens inkomstandel, skall fastställas enligt de ursprungliga inkomstlagen, som om den begränsat skattskyldige hade erhållit inkomsten direkt och inte via ett kommanditbolag.

I praktiken innebär förslaget att man i Finland avstår från den omfattande beskattningsrätten vid fast driftställe i fråga om sådana skattskyldiga på vilka den föreslagna föreskriften kan tillämpas. Bestämmelsen föreslås få klar prioritet i relation till den mera omfattande skattskyldigheten i Finland med stöd av 9 § 3 mom. i inkomstskattelagen. I praktiken innebär detta att i den föreslagna föreskriften avsedda begränsat skattskyldiga föreslås bli beskattade för sin andel av inkomst via sammanslutningen med stöd av bestämmelserna i inkomstskattelagen och i tillämpliga delar i källskattelagen och skatteavtalen på motsvarande sätt som i det fall att den begränsat skattskyldiga bedriver kapitalplaceringsverksamhet direkt från sin hemstat utan något finskt kommanditbolag. Eftersom såväl överlåtelsevinster på aktier som räntekomster nästan undantagslöst föreslås utgöra skattefri inkomst i Finland för begränsat skattskyldiga föreslås att beskattningen som huvudregel endast skall gälla dividender som betalas av bolag med hemort i Finland. Skatteplikten för räntekomster föreslås bli fastställd enligt bestämmelserna i källskattelagen och i det tillämpliga skatteavtalet.

Om en delägars i föreskriften avsedda skattepliktiga inkomst överstiger delägens inkomstandel, övergår den överskjutande inkomsten till att bli beskattad av de inkomstandelar som inflyter under de följande tio skatteåren. I annat fall kan den i föreskriften avsedda skattepliktiga inkomsten i praktiken bli helt och hållet obeskattad, t.ex. som konsekvens av överlåtelseförluster eller andra för sammanslutningen avdragsgilla utgifter. Detta motsvarar inte föreskriftens syfte.

Kommanditbolag föreslås bli skyldiga att uppbära källskatt och en bestämmelse om detta föreslås fogas till källskattelagen som en ny 3 g §. Detta är nödvändigt eftersom kommanditbolaget och inte dess bolagsmän

som huvudregel anses vara inkomsttagare då ett finskt bolag betalar dividend till ett kommanditbolag. I praktiken vet den som ursprungligen betalar dividend ofta inte ens om ett kommanditbolags tysta bolagsmän är sådana begränsat skattskyldiga för vilka dividenden enligt den föreslagna föreskriften utgör källskattepliktig inkomst i Finland. Källskatt skall enligt förslaget uppbäras på dividend eller annan i 3 § i källskattelagen avsedd inkomst som ingår i en i föreskriften avsedd begränsat skattskyldig tyst bolagsmans inkomstandel.

Det föreslås att bestämmelsen endast skall tillämpas på begränsat skattskyldiga tysta bolagsmän i sådana kommanditbolag, vilkas faktiska och enda syfte enligt bolagsavtalet är att bedriva placeringsverksamhet. Syftet med att begränsa tillämpningsområdet är för det första att inrikta skattelättnaden endast på sådan verksamhet som inte för en begränsat skattskyldig tyst bolagsman innebär något fast driftställe i Finland, om bolagsmannen bedriver sådan verksamhet direkt och inte via ett finskt kommanditbolag. Kravet på verksamhet uteslutande som kapitalplacering kan också motiveras med att man på detta sätt undviker besvärliga gränsdragningsproblem i fråga om sådana kommanditbolag, vilkas verksamhet endast delvis består av kapitalplacering. I praktiken kan ett kommanditbolag alltså inte utom ovannämnd verksamhet också bedriva annan, t.ex. försäljning av tjänster till utomstående.

I propositionen föreslås ingen definition av kapitalplaceringsverksamhet på författningsnivå. Till denna del hänvisas till definitionen av kapitalplaceringsverksamhet i regeringens proposition om reform av företags- och kapitalbeskattningen (RP 92/2004 rd): "Med kapitalinvesteringsverksamhet avses investering av medel i målföretag som besitter utvecklingspotential. En sådan investering görs vanligen i form av eget kapital som aktieinvesteringar. Kapitalinvesteringen ingår inte som en permanent ägare i målföretaget, utan lämnar det efter en avtalad tid. Verksamhetens syfte är att öka värdet på förvärvade företag och erhålla avkastning på verksamheten i form av värdestegring på företag som avyttras" och "Innan kapitalinvesteringen lämnar

målbolaget får denne vanligen ingen avkastning, utan bolagets avkastning utgörs av försäljningen av aktier i målbolaget."

En ytterligare förutsättning för att tillämpa den föreslagna bestämmelsen är att man på den begränsat skattskyldiga tillämpar avtal om att förhindra dubbelbeskattning mellan Finland och den skattskyldigas hemstat. Denna gränsdragning kan speciellt motiveras med behovet av internationell skattekontroll.

Propositionen har ingen inverkan på beräkningen av det resultat av näringsverksamhet som fastställs för sammanslutningen. Denna skall fortfarande betraktas som en räkneenhet, varvid samtliga dess intäkter och kostnader skall beaktas vid beräkningen av resultatet av sammanslutningens näringsverksamhet. Detta kan anses utgöra ett konsekvent förfarande eftersom ingen kostnadsjustering görs på sammanslutningsnivå i fråga om dividendinkomst, som ingår i delägarnas andel och som utgör skattefri inkomst enligt 6 a § i näringskattelagen eller 5 § 1 mom. 14 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967).

3. Propositionens konsekvenser

Den föreslagna ändringen antas förbättra konkurrensförmågan för finska kapitalplaceringsfonder och för de kapitalplaceringsbolag som förvaltar fonderna. Ändringen minskar behovet av att av skatteskal bilda kapitalfonder utanför Finland. Ändringen har troligen också positiva verkningar för finska bolags möjligheter att erhålla kapitalplaceringar från utlandet.

Ändringen antas inte ha nämnvärda konsekvenser på skatteinkomsterna eftersom utländska placerare i nuläget inte placerar i finska kapitalfonder i kommanditbolagsform och eftersom avkastningen av direktinvesteringar för närvarande som huvudregel är skattefri i Finland.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i finansministeriet. Skattestyrelsen och Suomen pääomasijoitusyhdistys rf har yttrat sig om propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Inkomstskattelagen

9 §. Allmän och begränsad skattskyldighet. Enligt ett nytt 5 mom., som föreslås fogas till denna paragraf, skall skatteplikt i Finland för i detta nya mom. avsedd bolagsman ifråga om inkomst, som allokteras till honom eller henne, i Finland bestämmas enligt inkomstslag på basen av kommanditbolagets inkomst.

Överlåtelsevinster för aktier samt i 9 § 2 mom. avsedda ränteinkomster föreslås inte utgöra skattepliktig inkomst eftersom de inte heller utgör skattepliktig inkomst för en begränsat skattskyldig, om de erhålls direkt. Skatteplikt för dividendinkomsterna föreslås bli beroende av bestämmelserna i det skatteavtal som ingåtts mellan Finland och den begränsat skattskyldiga bolagsmannens hemstat.

Inkomstandel för i det föreslagna 5 mom.

avsedda bolagsmän skall enligt förslaget utgöra skattepliktig dividend upp till ett belopp som motsvarar bolagsmannens andel av sammanslutningens dividender. Den skatt som skall uppbäras för i inkomstandelen ingående dividender, föreslås bli fastställd genom att på dividender, som ingår i den inkomstandel, som för beskattning fördelas till den skattskyldige, tillämpa den i skatteavtalet bestämda skattesatsen. Om källstaten inte enligt skatteavtalet har rätt att uppbära källskatt, föreslås att också dividend i sin helhet skall vara skattefri. Också befrielse från skatt med stöd av 3 § 5 mom. i källskattelagen, som gäller dividender från direktplaceringar, kan tillämpas, om tillämpningsförutsättningarna uppfylls för den begränsat skattskyldiges del. I praktiken är en förutsättning att den begränsat skattskyldiges proportionella ägarandel av det bolag, som delar ut dividend, är minst 20 procent. Dessutom förutsätts att dividendtagaren till sin bolagsform utgör ett bolag som avses i rådets direktiv

90/435/EEG om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemstater.

Exempel:

Ett kommanditbolag, som bedriver kapitalplaceringsverksamhet, har från Finland fått 100 000 euro i dividend och 900 000 euro som överlåtelsevinst. Förvaltningsarvode har betalats till ett belopp av 25 000 euro. Sammanslutningen har 10 bolagsmän, av vilka en är en i 5 mom. avsedd begränsat skattskyldig. Bolagsmännens andelar av sammanslutningens inkomst är lika stora. Sammanslutningens ekonomiska resultat är $900\,000 + 100\,000 - 25\,000 = 975\,000$ euro. Den begränsat skattskyldiga bolagsmannens andel (1/10) av sammanslutningens inkomst är 97 500 euro. Den källskatt underkastade dividenden utgör den begränsat skattskyldiges i inkomstandelen ingående andel av sammanslutningens dividendinkomster (1/10), dvs. 10 000 euro. Enligt 3 och 7 § i källskattelagen skall 28 procent källskatt uppbäras på dividend, som den begränsat skattskyldige erhåller. Enligt det skatteavtal som ingåtts mellan den begränsat skattskyldiges hemstat och Finland kan högst 15 procent källskatt uppbäras på dividender. Då skall på dividenden uppbäras 1 500 euro i källskatt.

Om kommanditbolaget dessutom har annan än ovannämnd inkomst, beror skatteplikten på om denna inkomst anses utgöra inkomst från Finland enligt 10 § i inkomstskattelagen och om Finland med stöd av det tillämpliga skatteavtalet har rätt att beskatta ifrågakvarande inkomst.

Enligt förslaget skall inkomstandel, som för beskattning fördelas till en begränsat skattskyldig, anses utgöra i föreskriften avsedd skattepliktig inkomst endast upp till inkomstandelens belopp. Den skattepliktiga inkomst som överstiger inkomstandelen föreslås bli överförd för att beskattas av den skattskyldiges inkomstandel under de följande tio åren, allteftersom inkomster inflyter. Då kommanditbolagets näringsverksamhet är förlustbringande kan man enligt förslaget inte anse att någon sådan inkomst inflyter för en begränsat skattskyldig på vars grund man enligt den föreslagna föreskriften kan beskatta

ta skattepliktig inkomst som den skattskyldiges inkomst. I sådant fall föreslås inkomsten i sin helhet överföras för beskattning av följande års inkomstandelar.

En förutsättning för att tillämpa den föreslagna föreskriften är att kommanditbolaget enbart bedriver kapitalplaceringsverksamhet. Utom kapitalplacering på de villkor som gäller eget kapital kan placeringsverksamheten också omfatta placering på villkor, som faller mellan eget och främmande kapital. De sistnämnda kan utgöra konvertibla debenturlån, som ger rätt till placeringar på de villkor som gäller eget kapital. Syftet med ett kommanditbolags verksamhet framgår av bolagsavtalet, men dessutom förutsätts att denna verksamhet verkligen är den enda som bolaget bedriver. Den begränsat skattskyldige skall för skattemyndigheterna förete bevis om att han eller hon är berättigad till beskattning i Finland enligt ifrågakvarande föreskrift. Som bevis föreslås gälla kopia av kommanditbolagets bolagsavtal och intyg om den begränsat skattskyldiges hemort enligt skatteavtalet. I praktiken överlämnar kommanditbolagets ansvariga bolagsman de behövliga uppgifterna till skattemyndigheterna i samband med utredning om sammanslutningens delägare.

1.2. Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet

3 g §. Det föreslås att en ny 3 g § fogas till lagen. Ett kommanditbolag, som bedriver kapitalplaceringsverksamhet, föreslås bli skyldigt att uppbära källskatt för en i det föreslagna 9 § 5 mom. i inkomstskattelagen avsedd begränsat skattskyldig tyst bolagsmans i 3 § avsedda inkomst som ingår i dennes andel av sammanslutningens inkomst. Enligt 9 § i källskattelagen skall källskatt uppbäras då källskattepliktigt belopp betalas till vederbörande eller antecknas på konto honom till godo. I praktiken blir uppbördsskyldigheten enligt 3 g § då kopplad till betalning av inkomstandel eller till inkomst som erhålls via ett privatkonto.

En konsekvens av de beskattningsprinciper, som tillämpas på sammanslutningar, är

dock att sammanslutningens inkomst utgör skattepliktig inkomst för bolagsmännen för det skatteår då sammanslutningen erhöll inkomsten. Inkomstandel, som sammanslutningen delar ut till sina bolagsmän, eller poster som lyfts via ett privatkonto utgör däremot inte skattepliktig inkomst för bolagsmännen. Om ett kommanditbolag, som bedriver kapitalplaceringsverksamhet, inte till bolagsmännen delar ut sin inkomst som vinstandelar, kan man inte i praktiken kräva att källskatt uppbärs på källskatt underkastade inkomster som ingår i en begränsat skattskyldig persons inkomstandel. I sådant fall skall beskattningen av källskatt underkastad inkomst med stöd av 16 § 2 mom. undantagsvis verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande

(1558/1995).

Om en begränsat skattskyldig persons inkomst undantagsvis består av annan inkomst än sådan som enligt 3 § i källskattelagen utgör källskattepliktig inkomst, föreslås att denna inkomst med stöd av 13 och 16 § i källskattelagen skall beskattas i den ordning som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt. De tillämpas första gången vid beskattningen för år 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 9 § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 § i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992), sådan denna paragraf lyder delvis ändrad i lag 1549/1995, ett nytt 5 mom. som följer:

9 §

Allmän och begränsad skattskyldighet

Med avvikelse från 3 mom. utgör den del av ett kommanditbolags inkomst som motsvarar bolagsandelen för en begränsat skattskyldig tyst bolagsman i bolag som bedriver enbart kapitalplaceringsverksamhet skattepliktig inkomst endast till den del inkomsten är skattepliktig, om den betalas direkt till den skattskyldige, samt förutsatt att på bolagsmannen tillämpas ett avtal om undvikande av dubbelbeskattning mellan Finland och den

stat där bolagsmannen i fråga har sitt hemvist. Om delägarens skattepliktiga inkomst överstiger delägarens andel i sammanslutningens inkomst, skall den överstigande delen betraktas som skattepliktig inkomst under de följande tio skatteåren efter hand som inkomstandelar inflyter. Med kommanditbolag som bedriver kapitalplaceringsverksamhet avses kommanditbolag där syftet enligt bolagsavtalet och det enda faktiska syftet är att bedriva kapitalplaceringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den
Lagen tillämpas för första gången vid beskattningen för år 2006.

2.**Lag****om ändring av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet av den 11 augusti 1978 (627/1978) en ny 3 g § som följer:

3 g §
Ett kommanditbolag enligt 9 § 5 mom. i inkomstskattelagen är skyldigt att uppbära källskatt på den inkomst enligt 3 § som ingår i den andel i sammanslutningens inkomst som innehas av en begränsat skattskyldig enligt förstnämnda lagrum.

Denna lag träder i kraft den
Lagen tillämpas för första gången vid beskattningen för år 2006.

Helsingfors den 20 maj 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Antti Kalliomäki*